

Gemeentelijk programma Kalmthout

KIES PARTIJ VOOR EEN KALMTHOUT OP MENSENMAAT

INHOUD

Inleiding: Kies partij voor een Kalmthout op mensenmaat

1. Woongemeente
2. Gemeente zonder armoede
3. Gezonde gemeente
4. Democratische gemeente zonder graaiers
5. Solidaire gemeente
6. Financieel gezonde gemeente

INLEIDING

KIES PARTIJ VOOR EEN KALMTHOUT OP MENSENMAAT

‘The New Kids in Town’

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2018 nemen we met PVDA Kalmthout voor de tweede keer deel. Met de ambitie om minstens één verkozene te behalen. In 2012 behaalden we in Kalmthout 2%, in 2014 bij de nationale verkiezingen 4%. Ondertussen is er wel heel wat veranderd. De PVDA is ondertussen nationaal gegroeid van 3000 naar 14000 leden, met twee smaakmakende volksvertegenwoordigers in het federale parlement, met Raoul Hedebouw als meest gekende boegbeeld. We richtten op vele plaatsen nieuwe afdelingen op, zowel in de bedrijven als de gemeenten. Ook electoraal zit de PVDA in de lift: volgens alle recente opiniepeilingen verdubbelen we overal in Vlaanderen onze score van 2014.

We hebben in Kalmthout een actieve werking, met een groeiend ledenaantal. We waren actief in de wijken met een petitie tegen de Turteltaks, hebben jaarlijks onze gesmaakte activiteiten zoals Resto+ en ‘Parasolle’.

We hebben dus niet stilgezeten en zijn klaar voor de volgende uitdaging: de gemeenteraadsverkiezingen. We spiegelen ons daarbij ook aan die gemeenten waar we reeds PVDA verkozenen hebben, en leren uit hun ervaringen.

Bij de gemeenteraadsverkiezingen in oktober 2012 was de PVDA de grote verrassing in de stad Antwerpen. Authentiek links werd de op drie na grootste partij van de stad en kwam meteen met vier gemeenteraadsleden in de raad. Zij waren toen de *New Kids in Town*, de nieuwkomers op ‘t stadhuis. Na vijf jaar oppositie op ‘t Schoon Verdiep riep de pers hen uit tot ‘oppositiekampioen’.

Belangrijker is dat PVDA Antwerpen niet alleen oppositiekampioen was op ‘t Schoon Verdiep, maar vooral ook in de wijken, onder het volk. Zij hebben de sociale golven in de stad een megafoon gegeven en alle sociale ideeën versterkt die leven en broeden in de stad.

Bij de PVDA noemen we dat: straat-raad-straat. Met een luisterend oor pikken we problemen op in de wijken (straat). Die brengen we dan op de gemeenteraad, waar

we ook een oplossing voorstellen (raad). Dat debat koppelen we dan opnieuw terug naar de wijk (straat). En ondertussen mobiliseren we mensen om niet af te wachten, maar zélf de dingen te veranderen. Kleine dingen en grote dingen.

Wij vertellen niet tegen de mensen: 'we lossen het wel voor je op', zoals de andere partijen. We zeggen: 'Kom in beweging, voer actie, laat je horen, verander zelf mee de gemeente'. Daar werken we ten volle aan mee. In de gemeenteraad willen we de sociale megafoon worden van de werkende mensen, de jongeren en van de mensen die het moeilijk hebben.

Geen gerommel in de neoliberale marge

We willen geen gerommel in de neoliberale marge, maar een grondige wijziging van het gemeentelijk beleid. Wij kiezen partij voor een gemeente op mensenmaat, een gemeente die niet te koop is aan de hoogste bieder, maar die zich organiseert en werkt voor de noden van haar inwoners. We kiezen partij voor een gemeente die niet palavert over betaalbaar wonen, maar er ook echt een punt van maakt.

We kiezen partij voor een gemeente waar armoede geen kans meer krijgt, een schandvlek voor een rijke gemeente als Kalmthout. We kiezen partij voor een gemeente waar iedereen meetelt, zonder tweederangsburgers, zonder angst, zonder racisme en zonder verdeeldheid. Wij kiezen partij voor een gemeente waar niemand gezondheidszorg moet uitstellen om financiële redenen, mét wijkgezondheidscentra die laagdrempelig en gratis zijn.

We kiezen partij voor een gemeente die zorgt voor haar oudere bewoners, met betaalbare en kwalitatieve opvang, zowel in het rusthuis als in ouderenwoningen op maat. We kiezen partij voor een gemeente die het verkeer uit de knoop haalt en resoluut kiest voor verkeersveiligheid voor voetgangers en fietsers, en voor openbaar vervoer, ook naar het werk.

Wij willen geen komma's veranderen, wij willen de gemeente veranderen. Wij zijn niet bezig met de postjes en de macht verdelen. Wij zijn bezig met een andere visie op de gemeente. Om ons gemeentelijk programma te maken, hebben wij de 'Grote Bevraging' georganiseerd bij 535 Kalmthoutenaren. We trokken daarvoor een tiental zaterdagmiddagen op rij de wijken van Kalmthout, Achterbroek, Nieuwmoer en Heide in, stonden op de markt, bevroegen burens en vrienden. Wij toetsen ons programma, we betrekken de mensen. Er is geen enkele partij die dat doet zoals wij.

De Grote Bevraging: unieke dialoog met meer dan vijfhonderd Kalmthoutenaren

In september 2017 startte de PVDA haar campagne voor de Kalmthoutse gemeenteraadsverkiezingen met de Grote Bevraging. Vijf maanden lang trokken we door het herfst- en winterweer de straat op om een veertigtal programmapunten voor te leggen.

Maar liefst 535 mensen namen de tijd om hun gedacht te geven wat anders moet in de gemeente. Zij kregen vragen over tien thema's: armoede, gezondheidszorg, mobiliteit, wonen, gezelligheid, duurzaamheid, democratie, jeugd, wijkvriendelijkheid en investeren.

De deelnemers werd gevraagd de drie belangrijkste gemeentelijke thema's aan te geven en voor tien thema's uit vier voorstellen het beste te kiezen. Heel wat respondenten deden ook zelf nieuwe voorstellen. Verder moesten ze aangeven in welke mate ze akkoord gingen met twee stellingen over het gemeentelijk beleid.

Het merendeel -85% procent- vulde een papieren exemplaar in, de rest online. Het overgrote deel van de bevragingen gebeurde in de verschillende wijken van Kalmthout. Onze vrijwilligers trokken deur aan deur in Kalmthout Centrum en Dorp, Nieuwmoer, Achterbroek en Heide. Door het vrij grote aantal respondenten zijn de resultaten van onze Grote Bevraging dan ook heel relevant voor wie Kalmthout een warm hart toedraagt.

Betaalbaar wonen is topprioriteit voor de Kalmthoutenaar

Goed 45 procent zet 'wonen' bij de top drie van de belangrijkste thema's. Dat is zo bij alle leeftijden en bij alle beroepsgroepen. Betaalbaar wonen wordt op de voet gevolgd door het thema 'armoede', met 44%. De empathie bij de Kalmthoutenaren is alvast groot en dat geldt ook voor wie niet zelf rechtstreeks met armoede te maken heeft. Iedereen wil dat het volgende gemeentebestuur prioritair inzet op wonen en armoedebestrijding.

Na wonen en armoede volgen vier thema's die door meer dan 30 procent van de deelnemers werden aangestipt in de top drie: gezonde gemeente (36 procent), mobiele gemeente (34 procent), duurzame gemeente (32 procent) en 'gezellige gemeente' (31 procent).

Kalmthoutenaar wil echte inspraak en zorginstellingen in openbare handen

In de Grote Bevraging werden ook twee stellingen voorgelegd. Bijna driekwart van de respondenten (72 procent) gaat akkoord met de stelling 'De gemeente moet echte inspraak organiseren vóór de start van elk belangrijk project'.

De meerderheid van de Kalmthoutenaren (57 procent) gaat akkoord met de stelling 'Zorginstellingen mogen niet aan de privé overgelaten worden'. De PVDA voerde de afgelopen jaren, samen met het personeel, de syndicale afgevaardigden en de bewoners strijd tegen de dreigende privatisering van verscheidene openbare rusthuizen, zoals Vesalius in Brasschaat. Ook de Pano reportage die schrijnende toestanden in bepaalde privé rusthuizen aan het licht bracht heeft een gevoelige snaar geraakt. De Kalmthoutenaren slikken de commercialisering van de zorg niet.

De populairste voorstellen

Ook bij de keuze van voorstellen per thema dragen uitgesproken sociale en ecologische maatregelen de goedkeuring van veel Kalmthoutenaren weg. Met voorop 'Betaalbare rusthuizen, senioren- en serviceflats', met maar liefst 64 procent bij het thema 'gezonde gemeente'. Bij het thema 'gezellige gemeente' scoorde 'Een gemeentelijk bouwbeleid dat de gewone Kalmthoutenaar en de leefomgeving centraal stelt en niet de grondspeculanten' meer dan 40 procent. Zo'n 50 procent duidde 'Veilige en verzorgde fiets- en voetpaden' aan als belangrijkste bij het thema mobiliteit. 'Aanpak sluikstorten door verlaging van de prijzen van het containerpark' werd door 47 procent van de respondenten als belangrijkste punt bij het thema 'duurzame gemeente' aangestipt.

De gegevens van de Grote Bevraging werden in dit gemeentelijk programma verwerkt. Het is jouw programma.

Diane Janssen, lijsttrekker PVDA Kalmthout

1. Woongemeente

STANDPUNT

Wonen in Kalmthout is peperduur. Jongeren en jonge gezinnen trekken weg uit Kalmthout. Volgens de meest recente cijfers behaalt Kalmthout de bronzen medaille van de duurste huizen in de provincie, na Hove en Schilde. De vastgoedsector mikt op het meer begoede segment van de bewoners, met stevige winstmarges voor ogen. Aan dure woningen en appartementen geen gebrek. Alleenstaanden, starters, eenoudergezinnen, werkzoekenden, ouderen met een mager pensioen, grote gezinnen... zijn vragende partij voor een betaalbaar dak boven hun hoofd. Het aanbod voldoet niet aan een zeer groot gedeelte van de vraag naar gepaste woningen. Dat trekt de gemiddelde huur- en verkoopprijzen dan weer omhoog. De wet van vraag en aanbod. De vrije markt lost het woningprobleem niet op. Integendeel.

Om het tij te keren, moet het woonbeleid drastisch van koers veranderen. De gemeente moet het heft in handen nemen en een ambitieus en sociaal woonplan ontwikkelen. Ze moet instaan voor een ruim aanbod aan kwaliteitsvolle woningen voor iedereen.

ONZE VOORSTELLEN

Eén. Een ambitieus beleid voor moderne sociale huisvesting

- We zorgen ervoor dat het aantal nieuwe sociale huurwoningen in Kalmthout, opgelegd door de Vlaamse regering via het Bindend Sociaal Objectief (BSO), sneller wordt verwezenlijkt: tegen 2022 in plaats van 2025.
- Van zodra het BSO is bereikt sluiten we een sociaal woonbeleidsconvenant met de Vlaamse minister van Wonen voor de bouw van minstens 100 bijkomende sociale woningen tegen 2025.
- De gemeente geeft voorrang aan projectontwikkelaars die binnen hun project vrijwillig een sociale last willen realiseren. Ontwikkelaars worden aangemoedigd om dat te doen.
- Bij het creëren van nieuwe sociale woningen wordt rekening gehouden met het profiel van de kandidaat-huurders op de wachtlijsten. Er moeten ook voldoende woningen beschikbaar zijn voor grote gezinnen, alleenstaanden en ouderen.

- De gemeente geeft woningen in haar bezit bij voorkeur in beheer van een Sociaal Verhuurkantoor (SVK)
- De gemeente bestemt gronden die ze in eigendom heeft of verwerft bij voorkeur voor sociale woningbouw.
- Bij nieuwbouwprojecten waarvan de gemeente partner is, leggen we een minimum van 30% sociale huurwoningen op.
- We versterken de woonzekerheid van de sociale huurders, in plaats van ze af te bouwen.
- De gemeente voert een beleid dat vooroordelen tegen sociale huisvesting ontkracht.

Twee. Inzetten op een ruime, kwaliteitsvolle en betaalbare private huurmarkt

- We willen dat de Vlaamse regering een raster van huurprijzen opstelt en met dat raster de huurprijzen begrenst volgens objectieve criteria als woningkwaliteit en aantal kamers.
- In afwachting van een huurprijzenraster van de Vlaamse regering, stellen we als gemeente zelf een raster van huurprijzen beschikbaar. De gemeente promoot dit raster actief voor de verhuringen op haar grondgebied.
- Elke huurwoning krijgt een kwaliteitslabel. Zoals elk voertuig op de weg, krijgt ook elk verhuurd pand controle op de kwaliteit. Er wordt extra personeel ingezet om voldoende controles mogelijk te maken.
- De gemeente beheert zelf een website met alle woningen die te huur zijn. Met kwaliteitslabel en met vermelding van de huurprijs.
- Discriminatie op de huurmarkt wordt met praktijktesten opgespoord en ook daadwerkelijk aangepakt.

Drie. Nultolerantie voor leegstand

- We hanteren een nultolerantie voor leegstand. We verhogen het bedrag van de leegstandsheffing en verminderen het aantal vrijstellingen.
- We voeren een leegstandsheffing voor commerciële panden in die gradueel stijgt naargelang het aantal leegstaande panden in eigendom van dezelfde verhuurder. We verhogen daarmee de druk op de investeerders om de huurprijzen voor winkelpanden te doen dalen.

- Wooneenheden die langer dan drie jaar leeg staan, geven we in handen van de gemeentelijke wooncoöperatie of van sociale huisvesting.

Vier. Een actieve gemeentelijke vastgoedpolitiek

- Gronden en gebouwen in handen van de gemeente worden niet langer verkocht.
- Concessies aan projectontwikkelaars worden alleen vergund via erfpacht. Zo blijven de gronden in publiek bezit.
-
- We richten een gemeentelijke wooncoöperatie op die zelf instaat voor bouw, renovatie en isolatie van woningen.
- Bij nieuwbouwprojecten van de gemeentelijke wooncoöperatie voorzien we twee derden betaalbare woningen (naar het Weense SMART-model) en een derde sociale woningen.
- De gemeente verwerft zelf woningen en brengt ze aan een redelijke prijs op de huurmarkt. Zo wordt ze op die huurmarkt een betekenisvolle speler.
- Naar het voorbeeld van Vilvoorde legt de gemeente ontwikkelaars van grote projecten een project-last op. De opbrengst daarvan wordt geïnvesteerd in huisvesting.

VISIE

Een degelijk dak boven je hoofd, het is een grondwettelijk vastgelegd recht. Maar in de praktijk is dat lang niet voor iedereen gegarandeerd. Woningen worden immers niet gezien als iets waar we recht op hebben, ze zijn het onderwerp van een commerciële markt. Het zijn dingen om te verhandelen, om grof geld aan te verdienen, om mee te speculeren.

Er heerst in Vlaanderen een echte wooncrisis. Niet alleen heeft niet iedereen een kwaliteitsvolle woning, voor steeds meer mensen loopt de woonkost ondraaglijk hoog op.

In Vlaanderen houdt 30% van de huurders na betaling van de huur te weinig geld over om een menswaardig leven te leiden. De helft van de private huurders besteedt meer dan 30% van hun inkomen aan de huur. 240.000 huishoudens komen in aanmerking voor een sociale woning.

Een woning in eigendom wordt bij ons nog altijd als ideaal gezien. Maar een woning verwerven wordt voor een groot deel van de bevolking steeds moeilijker of zelfs totaal onmogelijk. Ook bij de eigenaars zit lang niet iedereen op rozen. Voor veel

eigenaars zijn de afbetaling en de onderhoudskosten te zwaar om dragen. Niet weinig mensen zien zich genoodzaakt hun woning op te geven.

Betaalbare gezinswoningen, aangepaste woningen voor verschillende gezinssamenstellingen, sociale woningen... dat staat allemaal onderaan de agenda. Alleenstaanden, starters, nieuwkomers, éénoudergezinnen, werkzoekenden, ouderen met een karig pensioen, grote gezinnen... ze worden allemaal geconfronteerd met woningnood.

De wooncrisis vraagt een resolute koerswijziging in het woonbeleid. Wonen moet daarin van elke winstlogica losgekoppeld worden en opnieuw een onvoorwaardelijk recht worden voor iedereen.

In Kalmthout liggen de mediaanprijzen voor huizen en appartementen bij de hoogste van de hele provincie. Dat blijkt uit de meest recente cijfers van de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat, gepubliceerd in Het Laatste Nieuws van 2 juni 2018. Enkel Hove en Schilde zijn nog duurder.

Elk verkiezingsjaar (in 2000, 2006, 2012 en nu ook weer) staat bij zowat alle politieke partijen in Kalmthout 'betaalbaar wonen' als één van de topprioriteiten. Alleen zijn de prijzen op 18 jaar meer dan verdubbeld, soms zelfs verdrievoudigd...

Een drastische koerswijziging dringt zich op. Daarbij moet de gemeente veel sterker ingrijpen op het bouw- en huurbeleid. Een bouwbeleid dat vertrekt van de belangen van de gewone Kalmthoutenaar en de leefomgeving, en niet van de projectontwikkelaars, bouwpromotoren en vastgoedsspeculanten.

Eén. Een ambitieus beleid voor moderne sociale huisvesting.

De sociale huisvesting in Vlaanderen maakt slechts 6,7% uit van het totale woningaanbod. In vergelijking met een aantal andere Europese landen is dat erg mager. Nederland heeft 30% sociale woningen, Oostenrijk 24%, Denemarken 20,9%, Zweden 19%, het Verenigd Koninkrijk 17,6%, Frankrijk 16,8% en Finland 13%.

Begin 2008 telde Kalmthout slechts 29 sociale huurwoningen, of 0,43% van het totale woningaanbod. In het Decreet 'Grond- en Pandenbeleid' legde de Vlaamse regering toen aan de gemeenten een 'Bindend Sociaal Objectief' (BSO) op. Bedoeling was het aantal sociale woningen uit te breiden en de spreiding ervan te verbeteren. Voor Kalmthout betekent dit concreet dat het aantal sociale huurwoningen tegen 2025 moet verhoogd met 162 eenheden. Zelfs dan zal het totale aanbod stranden op 2,8%.

De ellenlange wachtlijsten tonen onmiskenbaar aan dat er een schrijnend tekort is aan sociale woningen. In Kalmthout bedraagt de gemiddelde wachttijd meer dan 4 jaar. Wij pleiten dan ook voor een versnelde uitvoering van het BSO (tegen 2022 in plaats van 2025) en voor een bijkomende inspanning van minstens 100 eenheden tegen 2025.

Sociale huisvesting wordt vandaag omschreven als een tijdelijke noodoplossing. Iets voor arme sukkelaars, die er best zo snel mogelijk weer uit weggaan en doorschuiven naar de heilige private markt. De Vlaamse regering, met N-VA en Open Vld voorop, wil de sociale huisvesting dan ook liefst zoveel mogelijk beperken

en strenger reglementeren. Er komen tijdelijke contracten in plaats van woonzekerheid; sociale huurders mogen niet het minste stukje eigendom hebben; als hun inkomen een beetje stijgt, moeten ze verhuizen; als ze vrienden of familie in nood tijdelijk onderdak verlenen, worden ze als fraudeurs behandeld.

Dat er veel meer ambitie nodig is, wordt door meerdere specialisten bevestigd. Joy Verstichele, coördinator van het Vlaams Huurdersplatform, stelt: "Sociale woningen bieden een antwoord voor die huurders die de private huurmarkt niet kan bedienen. Een reden te meer om ambitieuzer in de sociale huurmarkt te investeren. De grote verdienste van sociaal wonen is dat er een betaalbaar en kwaliteitsvol aanbod met woonzekerheid wordt ontwikkeld voor hen die daar nood aan hebben."

Ook stadssocioloog Stijn Oosterlynck pleit voor extra investeringen : "Er is nood aan méér sociale woningen... Stoppen met de bouw van sociale woningen is absoluut geen oplossing, ook niet in steden waar er al relatief veel zijn... Met een bouwstop is er maar één groep slachtoffers: zij die op een wachtlijst staan voor een sociale woning."

In Kalmthout willen we dan ook een veel ambitieuzer beleid zien. Kalmthout moet van sociale huisvesting een prestigeproject maken.

Belangrijk daarbij is dat de negatieve kijk op sociale huisvesting doorbroken wordt. Ze mag niet langer gezien worden als iets wat bestemd is voor het "overschot" van de samenleving. Sociaal wonen moet een bredere invulling krijgen, zoals dat in het verleden overigens ook het geval was. In 1961, toen voor het eerst inkomensgrenzen voor de sociale huisvesting werden vastgelegd, kwam 60% van de bevolking in aanmerking voor een sociale woning. Wij willen de sociale huisvesting veel ruimer uitbouwen. Dan kunnen we ook de inkomensgrenzen weer optrekken. Mensen met een modaal inkomen vinden dan weer een plaats in ons moderne sociale huisvestingsbeleid. Door hogere inkomenscategorieën toe te laten, zullen op termijn ook de huurinkomsten voor de sociale huisvestingsmaatschappijen stijgen.

Sinds 2013 kan de lokale overheid projectontwikkelaars niet meer verplichten om een deel van het project voor sociale huisvesting te reserveren. Maar projectontwikkelaars kunnen wel aangemoedigd worden om dat vrijwillig te doen. De stad kan deze sociale last ook nog inschrijven in een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP), mits een uitvoerige motivering. We pleiten er dan ook voor dat de gemeente voorrang geeft aan ontwikkelaars die een sociale last in hun project willen opnemen.

Twee. Inzetten op een ruime, kwaliteitsvolle en betaalbare huurmarkt.

Meer dan 20% van de Kalmthoutenaren huurt een woning. De private huurmarkt is groot. Er zijn weinig regels en er is nog minder controle. Hier heerst de Far West van het kapitalisme. Gevolg: een derde van de huurders moet een te groot deel van het inkomen aan woonkosten besteden.

In haar jaarverslag stelt het Vlaams Huurdersplatform dat de laatste vijf jaar de huurstijging gemiddeld dubbel zo hoog is als de inflatie. "We zien dat de laagste huurprijzen zowat drie keer meer stijgen dan de hoogste huurprijzen en net daar is de vraag en het aanbod ook volledig uit evenwicht. Het is moeilijk voor huurders om iets betaalbaar en kwaliteitsvol te vinden. We voelen dat het voor die huurders steeds lastiger wordt om rond te komen. Zeker gekoppeld aan de totale woonkost, bijvoorbeeld kosten en lasten bij een appartementsgebouw of energiekosten. Alles samen betekent dit dat de woonkost vandaag voor veel mensen onbetaalbaar is."

"De private huurmarkt zomaar haar gang laten gaan, is in elk geval geen optie", zegt Joy Verstichele van het Vlaams Huurdersplatform. "Nergens in Europa slaagt de private markt erin om betaalbaarheid en woningkwaliteit voor alle huurders te combineren met rendement voor de verhuurder zonder overheidstussenkomst."

Het is dan ook al te gek dat er vandaag geen enkele beperking bestaat op de huurprijs die een verhuurder kan vragen. Zeshonderd euro voor een krot, dat kan vandaag. Het wordt nergens verboden. Wij willen dat de Vlaamse regering een raster van huurprijzen opstelt zodat huurprijzen bepaald kunnen worden op basis van objectieve criteria: de kwaliteit van de woning, het aantal kamers, het comfort, energiezuinigheid... We geven elk criterium een aantal punten en elk punt komt overeen met een vaste som. Zo kunnen we de huurprijs samenstellen. Respecteert de verhuurder het raster van de huurprijzen niet, dan moet de huurder het recht hebben zich tot een rechter te wenden om het te doen respecteren.

Akkoord, dat is een bevoegdheid van de Vlaamse regering. Maar moeten we daarop wachten? In voorbereiding van een Vlaams huurprijzenraster willen we dat het gemeentebestuur een eigen raster van huurprijzen opstelt. We stellen dat raster beschikbaar en promoten het. Zo staat de private huurder sterker.

Wij willen dat de gemeente ervoor zorgt dat alle verhuurde woningen op haar grondgebied voldoen aan de minimale kwaliteitseisen van de Vlaamse Wooncode. De Vlaamse Regering zou een conformiteitsattest, dat is een woonkeuringslabel, voor alle verhuurde woningen moeten opleggen. Zoals een auto wordt gekeurd, zo zou ook elk verhuurd pand gekeurd moeten worden.

We maken een woonsite van de gemeente, een website waarop huurwoningen worden aangeboden, we geven een 'groen label' aan alle woningen met een conformiteitsattest. Dat is goed voor iedereen: voor mensen op zoek naar een goede huurwoning, en ook voor alle goedmenende eigenaars. Deze woonsite toont ook de righthuurprijs, via het raster voor huurprijzen. Zo kan de gemeente het aanbod aan huurwoningen mee sturen.

Drie. Een nultolerantie voor leegstand.

In Kalmthout staan een aantal woningen langer dan een jaar leeg. Ondertussen zijn honderden gezinnen op zoek naar een betaalbare woning. De leegstandtaks op woningen en gebouwen bedraagt 1000 euro per jaar. Ze verdubbelt elk bijkomend jaar van leegstand, tot een maximum van 3000 euro vanaf het derde jaar leegstand.

Wij willen de heffing op leegstand verhogen. Het basisbedrag in Antwerpen bedraagt 2500 euro voor een volledige woning. In Mechelen is dat 3750 euro. Er zijn ook te veel vrijstellingen op die leegstandsheffing. We willen die beperken. Daarbij ontzien we mensen die niet de nodige middelen of expertise hebben om de nodige renovaties uit te voeren. Maar voor vastgoedbedrijven verdubbelen we de leegstandsheffing. De opbrengst investeren we in projecten voor betaalbaar wonen

Bij structurele leegstand van langer dan drie jaar nemen we ingrijpende maatregelen. De betrokken eigenaars kregen al enkele jaren de kans zich om in regel te stellen. De gemeente draagt deze wooneenheden in de eerste plaats over aan sociale huisvestingsmaatschappijen of aan het sociaal verhuurkantoor. Zo kunnen we het aanbod sociaal wonen of betaalbaar wonen op de huurmarkt vergroten.

Daarnaast staan ook nog eens winkelpanden en commerciële ruimtes leeg. We voeren ook voor commerciële leegstand een heffing in, die hoog genoeg moet zijn om effect te hebben en die verhoogt naargelang het aantal panden in handen van dezelfde investeerder.

Vier. Een actieve gemeentelijke vastgoedpolitiek.

Als de gemeente daadwerkelijk tegemoet wil komen aan haar opdracht om voor al haar inwoners de nodige huisvesting te voorzien, dan zal ze actief moeten ingrijpen op de woonmarkt. Alles overlaten aan de markt en projectontwikkelaars leidt onvermijdelijk tot een onevenwicht en tekorten.

Het aanbod voor de meest welgestelde segmenten van de bevolking is in Kalmthout ruim voorradig. Het wordt nu de hoogste tijd dat ook de noden van de andere groepen worden ingevuld.

Bouwen doe je niet in het luchtledige. Om het aanbod aan betaalbare woningen te kunnen uitbreiden, heeft een gemeente grond nodig. Publieke gronden moeten in publiek bezit blijven. De gemeente Kalmthout plant zowel op de gemeentegronden aan het station van Kalmthout als in het centrum nieuwe bouwprojecten. Wij pleiten er voor om dit volledig in eigen beheer te doen, via een gemeentelijke wooncoöperatie. De site aan het station van Kalmthout kan een pilootproject worden.

We kunnen ons laten inspireren door de SMART-woningen in Wenen. Daar wordt bewust gekozen voor compacte, goedkope huisvesting. De inrichting van de SMART-woningen is modulair: ze kan wijzigen als de gezinssituatie wijzigt. De oppervlakte van elke wooneenheid wordt optimaal benut. Er is een groot terras voor

alle wooneenheden, er zijn gezamenlijke voorzieningen zoals fietsenstallingen, groene zones, een extra aparte leefruimte en keuken voor familiefeestjes... De SMART-woningen hebben een minimale ecologische voetafdruk. Sociale duurzaamheid, moderne architectuur, ecologie en betaalbaarheid zijn de kernelementen. De woningen zijn bestemd voor groepen met de hoogste woningnood: éénoudergezinnen, ouderen, alleenstaanden...

Concessies aan projectontwikkelaars worden alleen vergund via erfpacht, zoals in Amsterdam en Wenen. Dat heeft minstens vier voordelen: we kunnen zelf de criteria bepalen voor wat gebouwd wordt, we beperken speculatie, we werken prijsdempend en verkrijgen inkomsten die in andere projecten geïnvesteerd kunnen worden.

Projectontwikkelaars en bouwbedrijven focussen op de hogere inkomens en zorgen voor een oververhitting van de prijzen. De gemeente kan daar tegenin gaan door een gemeentelijke wooncoöperatie op te richten die zelf woningen bouwt en beheert. Ze voert ook zelf renovatie- en isolatiewerken uit. Deze gemeentelijke coöperatie kan ook werken uitvoeren voor private eigenaars. Ze schiet dan de kosten voor, de eigenaar betaalt die terug met het geld dat bespaard wordt op huur en energie. Zowel de gemeente, de sociale huisvestingsmaatschappijen, huurders als eigenaars zijn coöperant. De coöperatie moet democratisch en transparant werken.

De stad Vilvoorde voerde eind 2017 een project-last in voor grootschalige projecten. Bij een verkaveling van minstens tien loten, de bouw van minstens twintig appartementen of een project van minstens 25.000 vierkante meter, betaalt de ontwikkelaar een project-last van 4000 euro per wooneenheid of kavel. Dat geld komt terecht in een fonds voor sociale woningbouw. De ontwikkelaar kan er ook voor kiezen om binnen het project zelf in te staan voor 10% sociale woningbouw. Ook in Kalmthout kunnen we deze project-last invoeren.

2. Gemeente zonder Armoede

STANDPUNT

“Armoede is geen tegenslag, maar een aanslag.” Het is een toenemend en structureel probleem dat op alle bestuursniveaus bovenaan de agenda hoort te staan. Ook de gemeente moet zich op alle mogelijke manieren inspannen om armoede uit te roeien. Daarbij moet ze vertrekken van de maatschappelijke oorzaken. Al haar inwoners moeten onvoorwaardelijk toegang hebben tot sociale grondrechten: huisvesting, gezondheid, inkomen, onderwijs, mobiliteit...Kalmthout is een rijke gemeente wanneer we enkel naar het gemiddelde van de inkomens kijken. Er zijn echter grote tegenstellingen en -dikwijls verdoken- armoede. Daarom kwam ook het thema ‘armoede’ als tweede prioriteit naar voren in de bevraging bij 535 Kalmthoutenaren.

ONZE VOORSTELLEN

Eén. Gemeente en OCMW nemen hun verantwoordelijkheid.

- Ook kwetsbare mensen moeten zich in Kalmthout welkom en thuis voelen. Het bestuur mag geen beleid ontwikkelen dat hen uit de gemeente weert, bijvoorbeeld via het woonbeleid.
- Het OCMW krijgt voldoende mensen en middelen om laagdrempelig, vertrouwenwekkend en efficiënt te werken.
- Het leefloon wordt via aanvullende steun opgetrokken tot het referentiebudget voor een menswaardig inkomen.
- Armoede wordt actief en intensief opgespoord.
- De gemeentelijke kinderopvang wordt aanzienlijk versterkt.
- Rechten worden automatisch toegekend.
- Mensen in een kwetsbare positie worden bij de gemeentediensten kosteloos geholpen.
- In wijkhuizen en dienstencentra wordt een brede en laagdrempelige dienstverlening voorzien: budgetbegeleiding, woonbegeleiding,

arbeidsbegeleiding, ondersteuning voor onderwijs en opvoeding, hulp bij administratie, medische hulp.

- We bieden extra ondersteuning voor mensen die gevangen zitten in de schuldindustrie.

Twee. Het middenveld speelt een cruciale rol.

- Sociale verenigingen en organisaties worden beter ondersteund.
- De expertise van het middenveld wordt ten volle gewaardeerd en krijgt weerklank in het beleid.

Drie. Het recht op kwalitatief wonen moet voor iedereen gegarandeerd zijn.

- Het aantal sociale huurwoningen wordt aanzienlijk verhoogd.
- De gemeente versterkt het Sociaal Verhuurkantoor (SVK) door woningen die ze in eigendom heeft in beheer van het SVK te geven.
- De gemeente neemt ondersteunende maatregelen voor bepaalde huiseigenaars die niet de middelen hebben om de kwaliteit en de energiezuinigheid van hun woning te verbeteren.
- Kwetsbare mensen krijgen gemakkelijker een referentieadres.
- Uithuiszettingen worden vermeden, zeker in de sociale huisvesting.

Vier. Elektriciteit, gas, water en gezondheidszorg zijn grondrechten.

- De gemeente verbindt zich ertoe om op haar grondgebied geen afsluitingen van elektriciteit, gas en water toe te staan. Budgetmeters zijn geen oplossing.
- Er wordt ruimschoots geïnvesteerd in laagdrempelige en betaalbare gezondheidszorg.

Vijf. Kwetsbare mensen hebben recht op volwaardig werk.

- Ook kwetsbare mensen moeten vertegenwoordigd zijn in het gemeentepersoneel.
- De gemeente speelt voluit haar rol als werkgever.

- De sociale economie wordt gestimuleerd.

VISIE

Om een geloofwaardig armoedebeleid te ontwikkelen, moet allereerst komaf worden gemaakt met elke visie die armoede reduceert tot een individueel probleem. Nog al te vaak wordt armoede gezien als het gevolg van spijtige ongelukjes. Dingen die mensen, als ze pech hebben, nu eenmaal overkomen.

Een andere visie, die jammer genoeg steeds meer terrein wint, zegt dat mensen in armoede zelf verantwoordelijk zijn voor hun situatie. Eigen schuld, dikke bult. Armoede is in die visie het gevolg van een foute levensstijl, niet willen werken, domme keuzes maken, geld verspillen. Die visie vertrekt van een super-individualistische benadering 'dat iedereen dezelfde kansen heeft'. De realiteit toont dat dit niet het geval is.

We moeten om te beginnen erkennen dat armoede een structureel probleem is. Het beschamende gevolg van politieke keuzes die ervoor zorgen dat mensen geen behoorlijk werk vinden, geen fatsoenlijk loon krijgen, geen kwaliteitsvolle woning kunnen huren of kopen, dat ze de facturen niet meer kunnen betalen, dat ze moeten overleven met uitkeringen onder de armoedegrens, ... De systematische afbouw van de sociale zekerheid de laatste decennia is één van de oorzaken van de toenemende armoede. Daarnaast zijn er ook de lage pensioenen, die bepaalde groepen senioren in de armoede duwen. Het onderwijs faalt voor een grote groep jongeren, die zonder diploma op de arbeidsmarkt komen. Dat er nog armoede bestaat is dus op de eerste plaats een politieke keuze.

Decenniumdoelen 2017, de koepel van organisaties die armoede bestrijden, verwoordt het zo: "Armoede is een onrecht, het is een fundamenteel probleem van de samenleving, van een samenleving die ongelijkheid produceert, waardoor vertrouwen tussen mensen en de sociale samenhang afneemt. Armoede bestrijden vraagt een ander verhaal over ongelijkheid en onrecht. Het vraagt een beleid van herverdeling en het structureel uitbouwen van de rechten van alle mensen."

Vijftien procent van onze landgenoten wordt getroffen door armoede. Daarnaast is er ook een snel groeiende groep mensen die op de rand van de afgrond staan te wankelen. Mensen die bij het minste zuchtje mee de draaikolk van de armoede ingesleurd worden.

We moeten ook erkennen dat de strijd tegen armoede tot vandaag op alle niveaus faalt. Decenniumdoelen 2017 leverde in de armoedebarmeter van 2017 bikkelharte cijfers om dat aan te tonen. Ondanks de vele beloftes werd in de voorbije tien jaar geen enkele noemenswaardige vooruitgang geboekt. Op alle cruciale terreinen – inkomen, werk, wonen, gezondheid, sociale integratie – heeft het armoedebeleid gefaald. De beperkte doelstellingen die op de verschillende beleidsniveaus werden gesteld, werden niet gehaald.

Hoog tijd dus dat op alle politieke niveaus ernstige inspanningen worden geleverd om het tij te keren.

Eén. De gemeente en het OCMW nemen hun verantwoordelijkheid.

“We moeten ervoor zorgen dat we de kansarmoede niet aantrekken.” Dat is al jaar en dag het devies van het Kalmthoutse beleid. Mensen in armoede worden gezien als een bedreiging voor de welvaart en het imago van de gemeente.

Doelstelling is altijd om hun aandeel in de Kalmthoutse bevolking beperkt te houden. Dat uit zich in tal van maatregelen: het beperkte aantal sociale huurwoningen, een woonbeleid dat eenzijdig inzet op hoogwaardige en dure projecten, het non-beleid op het vlak van betaalbare gezondheidszorg...

Dit beleid, dat vertrekt van een stigmatiserende visie, willen we doorbreken. Ook kwetsbare mensen zijn een deel van de gemeente. De gemeente en het OCMW moeten hun verantwoordelijkheid nemen en elke Kalmthoutenaar een menswaardig bestaan garanderen.

Wanneer mensen zich met een hulpvraag tot het OCMW of de gemeentelijke diensten wenden, moeten ze zich daarbij welkom en comfortabel voelen. Er moet dan ook voldoende personeel ingezet worden, zodat een gepaste dienstverlening mogelijk wordt. De relatie tussen hulpvrager en hulpverlener mag niet herleid worden tot een zakelijke relatie. Er moet altijd de nodige ruimte zijn voor menselijk contact en persoonlijke opvolging. Maatschappelijk werk is in de eerste plaats mensenwerk.

Om een menswaardig leven te kunnen leiden, hebben mensen een minimaal inkomen nodig. Het leefloon ligt vandaag ruim onder de Europese armoedegrens. Het is de bevoegdheid van de federale regering om daar iets aan te doen, maar tot nog toe komt daar niets van in huis. De gemeente kan zelf het leefloon niet rechtstreeks optrekken tot de armoedegrens. Maar ze kan dat wel onrechtstreeks, via uiteenlopende financiële tegemoetkomingen: huur, energie, gezondheidszorg, schoolkosten, mobiliteit, sport, cultuur, ... We pleiten er dan ook voor dat de gemeente het leefloon op die manier bijpast.

Armoede houdt zich vaak schuil achter gesloten ramen en deuren. Niemand loopt graag te koop met uitzichtloze problemen. De gemeente en het OCMW moeten dan ook inspanningen leveren om armoede actief op te sporen. Ook de scholen kunnen hier actief bij betrokken worden.

De stap naar de hulpverlening is voor heel wat mensen nog altijd heel moeilijk. De psychologische drempel is vaak onoverwinnelijk. De fysieke en mentale afstand tot de hulpverlening moet dan ook zo klein mogelijk worden gemaakt. Daarom pleiten we voor de aanwezigheid van maatschappelijk werkers in de wijk- en dienstencentra. Zij kunnen instaan voor een laagdrempelige eerstelijns hulp en voorkomen dat mensen nodeloos verder wegzakken in de problemen.

Twee. Het middenveld speelt een cruciale rol.

Sociale middenveldorganisaties spelen een cruciale en vaak onderschatte rol in de aanpak van armoede. Om die rol voluit te kunnen spelen, moeten ze de nodige structurele ondersteuning krijgen: werkingsmiddelen, logistieke ondersteuning, hedendaagse huisvesting.

Het is ook van fundamenteel belang dat de sociale middenveldorganisaties hun opdracht op een onafhankelijke en vrije manier kunnen vervullen. De afhankelijkheid van overheidsmiddelen mag er niet toe leiden dat er geen kritische reflectie meer mag zijn op het beleid of dat de werking er een verlengstuk van wordt.

Middenveldorganisaties hebben een onschatbare expertise. In een overlegstructuur met de gemeente moet die gewaardeerd worden. Overleg mag geen vormelijke aangelegenheid zijn, maar moet effectief leiden tot een beter beleid.

Drie. Het recht op kwalitatief wonen moet voor iedereen gegarandeerd zijn.

Bij de 'nulmeting' eind 2007 telde Kalmthout 29 sociale huurwoningen, of nauwelijks 0,43% van alle huishoudens. Dat was v er onder het Vlaamse gemiddelde. De Vlaamse regering legde in het 'Grond en Panden Decreet' een 'Bindend Sociaal Objectief' op aan de gemeenten. Voor Kalmthout betekent dat een bijkomende bouw van 113 sociale huurwoningen tegen 2025, nog eens verhoogd met 49 omdat Kalmthout begin 2008 onder de 3% drempel zat. Indien de gemeente het objectief realiseert tegen 2025, zal ze nog altijd maar aan 1,8% sociale huurwoningen zitten. Dit is compleet onvoldoende om de lange wachtlijsten weg te werken. Ter vergelijking: een gemeente als Wuustwezel zal tegen 2025 aan 7,58% van de huishoudens een sociale huurwoning kunnen aanbieden.

Om mensen met een beperkt inkomen toegang te geven tot kwaliteitsvolle huisvesting, moet een aanzienlijke toename van het aantal sociale huurwoningen gerealiseerd worden. Kalmthout moet bijkomende inspanningen leveren.

Naast de bouw van nieuwe sociale woningen kan de gemeente ook stimuleren dat er meer bestaande woningen verhuurd worden via het Sociaal Verhuur Kantoor. Via dit kantoor verhuren huiseigenaars hun woning aan een lagere prijs dan gangbaar. In ruil garandeert het SVK dat de huur maandelijks betaald wordt en biedt het ook een aantal diensten. De gemeente kan daarin helpen door woningen die ze in eigendom heeft of verwerft bij het SVK in beheer te geven.

Sommige, dikwijls oudere huiseigenaars hebben niet de middelen om hun woning te isoleren of kwalitatief te verbeteren. Ze hebben eigendom, maar zijn tegelijkertijd 'arm'. Gevolg: ze leven in woningen met schimmels, zonder degelijke isolatie... De gemeente kan ondersteunende maatregelen nemen door renteloze leningen via het derdebetalersstelsel toe te staan die terugbetaald worden met de besparingen op de energiefactuur.

Vier. Elektriciteit, gas, water en gezondheidszorg zijn grondrechten.

Onze grondwet bepaalt dat iedereen recht heeft op een menswaardig bestaan. Zonder energie en water is dat niet gegarandeerd. Energie en water zijn geen luxe maar levensnoodzakelijke rechten. Ze kunnen dan ook niemand ontzegd worden. De gemeente moet zich ertoe verbinden om afsluitingen van energie en water op haar grondgebied niet toe te staan.

Gezondheidszorg is vaak het eerste wat mensen in armoede zich ontzeggen. Met alle gevolgen van dien. Gezondheidsproblemen stapelen zich op, de kosten voor noodzakelijke behandelingen lopen alleen maar op. Wanneer de facturen dan niet betaald kunnen worden, dreigen deurwaarder en schuldindustrie.

Veel leed kan bespaard worden als er geïnvesteerd wordt in laagdrempelige en betaalbare eerstelijns gezondheidszorg.

Kalmthout heeft op dit ogenblik geen wijkgezondheidscentrum. De gemeente kan stimuleren dat er één of meerdere wijkgezondheidscentra komen. Voor meer informatie verwijzen we naar het hoofdstuk 'Gezonde gemeente'

Mensen die het moeilijk hebben om de eindjes aan elkaar te knopen, kampen vaak met psychische problemen. Er zijn vandaag in Kalmthout te weinig voorzieningen - of ze zijn te weinig bekend- voor mensen die nood hebben aan geestelijke gezondheidszorg. Ook daar moet extra op ingezet worden.

Vijf. Kwetsbare mensen hebben recht op volwaardig werk.

Het recht op werk draagt bij tot de bescherming tegen armoede. Bij werklozen loopt het armoederisico op tot 41%, tegenover 4,7% bij werkenden. De gemeente moet ook via tewerkstelling bijdragen tot de inperking van het armoederisico.

Het lokale bestuur moet zoveel mogelijk zelf als werkgever optreden, ook voor laaggeschoolden. Poetswerk, signalisatie, groenonderhoud, zaalbeheer, afvalophaling...: we pleiten er voor dat de gemeente al deze diensten in eigen beheer houdt.

De samenstelling van het gemeentepersoneel moet een afspiegeling zijn van de diversiteit op alle niveaus. Zo worden arbeidskansen gecreëerd voor maatschappelijk kwetsbare groepen.

Kwetsbare mensen krijgen makkelijk te maken met discriminatie op de arbeidsmarkt. De gemeente moet deze discriminatie actief opsporen en aanpakken.

3. Gezonde gemeente

STANDPUNT

Geen sector steunt méér op mensenwerk dan de gezondheidszorg. Elke dag geven duizenden mensen het beste van zichzelf om wie ziek is te helpen. Het geeft een goed gevoel samen te mogen bouwen aan een goede gezondheid voor zo veel mogelijk mensen. Toegankelijke gezondheidszorg is een basisrecht. Toch moeten steeds meer mensen een bezoek aan de dokter uitstellen om financiële redenen, wachtlijsten zijn vaak lang en de dienstverlening in de ziekenhuizen verbetert er niet op. Voor Kalmthout willen we beter. We stimuleren wijkgezondheidscentra en investeren in toegankelijke tandzorg en geestelijke gezondheidszorg. We zetten ook volop in op preventie.

ONZE VOORSTELLEN

Eén. Zonder geld naar de huisarts in wijkgezondheidscentra

- We gaan voor de uitbouw van wijkgezondheidscentra: medische huizen waar je zonder geld naar de huisarts kunt, zoals bij Geneeskunde voor het Volk. Het is onze ambitie dat tegen 2024 minstens 10 procent van de Kalmthoutenaars in zo'n praktijk ingeschreven is. Daarvoor is meer ondersteuning nodig.

Twee. Toegankelijke tandzorg

- We laten de gemeente het probleem van groeiende wachtlijsten bij de tandarts in kaart brengen. We stellen informatie ter beschikking over waar men terecht kan.

Drie. Prioriteit aan onze mentale gezondheid

- We zetten vooral in op het wegwerken van de wachtlijsten voor betaalbare psychotherapie. We investeren in de centra voor geestelijke gezondheidszorg. Daar wordt op basis van je inkomen bepaald wat je voor de psycholoog betaalt.

- We zoeken naar manieren om de drempel naar de psycholoog verder te verlagen. We geven extra aandacht aan kwetsbare doelgroepen, bijvoorbeeld door het inzetten van ervaringsdeskundigen en brugfiguren.
- Om het taboe te doorbreken en het aanbod bekend te maken, willen we een sensibiliseringscampagne op gemeentelijk niveau over mentale gezondheid.

Vier. Voorkomen is beter dan genezen

- We zetten actief in op het identificeren van mogelijke problemen in samenspraak met andere overheden en gezondheidswerkers: huisartsen, Kind & Gezin, CLB's, ...
- Speciale aandacht gaat daarbij uit naar de meest kwetsbare groepen: armen, daklozen, vluchtelingen, ...

VISIE

Gezondheid is één van de thema's die mensen het belangrijkste vinden. Het recht op gezondheid is veel breder dan het recht op geneeskundige verzorging. Preventie, in de ruime betekenis, is gebaseerd op een goede sociale zekerheid, een gezond leefmilieu, een betere bescherming op het werk en degelijke woningen. Als de gemeente op die terreinen goed voor haar inwoners zorgt, is dat de beste preventieve gezondheidszorg.

Gezondheidszorg is voor ieder mens een prioriteit. Logisch, wie met gezondheidsproblemen te maken heeft, wordt gehinderd in het ontwikkelen van een kwalitatief leven. Gezondheid, zowel lichamelijk als geestelijk, wordt in onze moderne samenleving uitermate belangrijk geacht. In die mate zelfs dat we kunnen spreken van een gezondheidsobsessie. Dagelijks worden we via media en publiciteit bestookt met wat we allemaal wel en niet moeten doen om gezond te blijven.

Helaas is die obsessie vooral commercieel. Gezondheid lijkt vooral een product dat je voor veel geld moet kopen. Het gevolg is dan ook dat er op vlak van gezondheid grote tegenstellingen bestaan tussen hogere en lagere klassen. Iemand met een universitair diploma leeft 7,5 jaar langer dan iemand zonder diploma. De verwachting om in goede gezondheid te blijven, ligt voor een arbeider of werkloze achttien tot twintig jaar lager dan voor een hoogopgeleide met een goede baan. Werksituatie, huisvesting en inkomen bepalen veel als het op gezondheid aankomt.

De PVDA geeft prioriteit aan de eerstelijnsgezondheidszorg. De huisarts kent de patiënt het beste. Hij/zij beheert het medische dossier, is de vertrouwenspersoon en is het best geplaatst om de patiënt, indien nodig, naar een specialist door te verwijzen. De huisarts kan ook alarm slaan bij de overheid als een gezondheidsprobleem niet alleen met individuele zorg moet aangepakt worden (bv. bij lokale milieuproblemen).

Onze voorstellen zijn vooral gericht op de versterking van preventie (sport, ondersteuning van kwetsbare groepen, gezond wonen en werken, leefmilieu) en de eerstelijnszorg (huisartsen, tandartsen).

In een samenleving waarin mensen onder enorme druk staan om te presteren, is een goede en toegankelijke geestelijke gezondheidszorg geen luxe. Centra voor geestelijke gezondheidszorg moeten voldoende capaciteit hebben om met de noden die door huisartsen worden vastgesteld verder aan de slag te gaan. Omdat gezondheidsproblemen dikwijls samenhangen met sociale problemen, is het belang van verdere ondersteuning van algemeen welzijn niet te onderschatten.

Eén. Zonder geld naar de huisarts, in wijkgezondheidscentra

Gezondheidszorg moet zo breed mogelijk toegankelijk zijn en mag de patiënt niet onnodig op kosten jagen. Steeds meer mensen, in hoofdzaak mensen met weinig inkomen, stellen een bezoek aan een dokter of tandarts veel te lang uit omwille van de hoge kosten.

In Kalmthout bestaat er geen wijkgezondheidscentrum. Zo'n centrum biedt een kwalitatieve en laagdrempelige gezondheidszorg voor iedereen, maar met extra aandacht voor wie socio-economisch zwak staat. Het centrum werkt met een forfaitair betalingssysteem, wat betekent dat de patiënt er gratis terecht kan. Een gezondheidscentrum werkt multi-disciplinair: met dokters, kinesist, diëtist en psychologische en sociale hulp.

De PVDA is een pionier op het vlak van gratis gezondheidszorg. De partij heeft, verspreid over het hele land, elf groepspraktijken 'Geneeskunde voor het volk' die werken met het forfaitair betalingssysteem.

In Gent bestrijken de wijkgezondheidscentra het hele grondgebied van de stad. Een op de vijf Gentenaars wordt er verzorgd. De uitbreiding van gratis eerstelijns gezondheidszorg moet voor de gemeente Kalmthout een prioriteit zijn.

Gezondheidscentra naar het voorbeeld van de Gentse centra of de PVDA-groepspraktijken moeten aangemoedigd worden. Te meer daar het aantal huisartsen -ook in Kalmthout- in de toekomst onvoldoende zal zijn. Nu reeds zijn er

er heel wat huisartsen die geen nieuwe patiënten meer toelaten. Er studeren te weinig jonge huisartsen af, de vergrijzing en de gezondheidsproblemen nemen toe.

De gemeente kan een extra inspanning leveren en wijkgezondheidscentra ondersteunen door het beschikbaar stellen van gebouwen of renteloze leningen en het in kaart brengen van de meest geschikte locaties.

Twee. Toegankelijke tandzorg

Het opstarten van een tandartsenpraktijk is een grote financiële uitdaging voor beginnende tandartsen. Ter compensatie van de financiële risico's wijken heel wat tandartsen af van de afspraken met de ziekenfondsen en de ziekteverzekering en vragen ze een stuk meer dan het afgesproken tarief.

De gemeente moet opstartende praktijken ondersteunen op voorwaarde dat ze werken aan de prijzen die overeengekomen zijn met de ziekteverzekering (geconventioneerd).

Drie. Prioriteit aan onze mentale gezondheid

De laatste jaren is er een sterke toename van psychologische problemen. Er moet een analyse gebeuren van de behoeften in de gemeente om vervolgens het aanbod te sturen. Het kan niet dat het steeds moeilijker wordt om op tijd hulp te krijgen bij de psychologen van de centra voor geestelijke gezondheidszorg. Nochtans zijn er genoeg psychologen die graag in een van die centra willen werken. We voorzien voor deze centra dan ook meer middelen om de zorg verder uit te breiden.

Centra voor Algemeen Welzijn komen tegemoet aan andere behoeften dan gezondheid in de strikte zin. De verbetering van algemeen welzijn kan echter heel wat gezondheidsklachten voorkomen of verlichten. Daarom moet de gemeente algemeen welzijn sterker ondersteunen.

Vier. Voorkomen is beter dan genezen

Preventie van gezondheidsproblemen kan veel kwaad voorkomen. Daarom moet de gemeente actief inzetten op het identificeren van mogelijke problemen die een goede gezondheid in de weg kunnen staan en in samenspraak met de andere overheden en gezondheidswerkers (huisartsen, Kind & Gezin, CLB's...) maatregelen nemen: verminderen van fijn stof, verbeteren van woningen (schimmels), het stimuleren van deelname aan grote screeningsprogramma's voor borstkanker, darmkanker en baarmoederhalskanker, het versterken van de begeleiding van

zwangerschappen, ondersteuning bij de zorg voor baby's... De bedoeling is dat de meest kwetsbare groepen ondersteund worden in het waken over hun gezondheid.

4. Democratische gemeente zonder graaiers

STANDPUNT

Verkozen politici zijn vertegenwoordigers van het volk. Ze hebben een belangrijk mandaat dat ze in alle ernst moeten opnemen. Om dat te kunnen doen, staan ze best dicht bij de gewone man of vrouw en zijn ze niet gebonden door commerciële belangen.

De toekomst van onze gemeente is niet alleen een zaak van schepenen en een burgemeester, maar van ons allemaal. Hoe meer Kalmthoutenaren bij het beleid van onze gemeente betrokken worden, hoe groter de collectieve kennis, ervaring, capaciteit en draagkracht. Mensen uit alle lagen van de bevolking - ook wie in de samenleving doorgaans onzichtbaar blijft - moeten opgezocht, geïnformeerd en betrokken worden. Iedereen moet meetellen. Inspraak en participatie verbeteren het samenleven.

ONZE VOORSTELLEN

Een. Recht op informatie, inspraak en participatie

- De gemeente moet echte inspraak invoeren voor de start van elk belangrijk project.
- Maak van de gemeenteraad een democratisch debat-orgaan
- Bindende referenda voor directe democratie

Twee. Geen belangenvermenging, volledige transparantie

- Politici doen aangifte van hun mandaten en de vergoedingen die ze daar krijgen, zowel publiek als privé.
- Ze mogen niet in bestuursraden van multinationals zetelen

Drie . Geen onredelijke vergoeding en het politiek mandaat ernstig nemen

- De functie van burgemeester of schepen mag niet gecumuleerd worden met het van mandaat van volksvertegenwoordiger op nationaal of gewestelijk vlak.
- Het totaal van vergoedingen (publiek en privé) van de politieke mandatarissen die verscheidene mandaten uitoefenen, willen we beperken tot maximum drie keer het mediaanloon. Voor een alleenstaande komt dit neer op ongeveer 4.500 euro netto.

VISIE

Eén. Recht op informatie, inspraak en participatie

Dat zet PVDA voortdurend om in praktijk. Zo zijn we deze verkiezingscampagne gestart met onze bevraging van in totaal 535 Kalmthoutenaren en met een gespreksnamiddag om de resultaten ervan te bediscussiëren. Daarmee was de basis gelegd van dit verkiezingsprogramma.

Inspraak en participatie beginnen met communicatie en informatie bestemd voor alle inwoners van de gemeente. De website van de gemeente Kalmhout en het blad Tussen Hei en Maatjes hebben een bereik maar ze informeren vooral over wat reeds beslist en uitgevoerd is. Burgers willen ingelicht worden alvorens boven hun hoofd beslissingen worden uitgevoerd. PVDA Kalmhout wil dat er op een interactieve wijze wordt bestuurd. Dit kan alleen als het bestuur de bevolking sterk betreft in al zijn plannen. Wij willen dat mensen mee op zoek gaan naar oplossingen. De problemen van de straat moeten besproken worden op de raad. Het bestuur moet de problemen ter harte nemen, het beleid daarop afstemmen om er dan mee terug te gaan naar de straat. In Kalmhout zien we dat de rollen omgedraaid zijn. De beslissingsmacht is de voorbije jaren vooral bij het schepencollege en de burgemeester komen te liggen. Het lijkt steeds meer een presidentieel regime waar gemeenteraadsleden louter nog een controlefunctie bekleden. Verkozenen hebben de plicht naar de burger te luisteren en hun belangen te verdedigen.

Behandelt de gemeenteraad zaken die betrekking hebben op bepaalde wijken of op bepaalde groepen, dan moeten de betrokkenen uitgenodigd worden. Wij willen een goede organisatie van de wijkbabbels. De gemeente zorgt ervoor dat er op de vergaderingen voldoende ruimte is om de aanwezigen aan het woord te laten en dat ook de oppositie inbreng kan hebben. Er wordt strikt over gewaakt de agenda niet te overladen. Het is beter meerdere (2 à 3) vergaderingen te organiseren met een beperkte agenda.

Adviesraden (jeugd, cultuur, senioren enzovoort) moeten ernstig genomen worden en mee op beslissingen kunnen wegen. Nodig ze uit op de gemeenteraad of op commissies waar ze hun voorstellen zelf kunnen verduidelijken. Wij pleiten ook voor een 'vragenuurtje' op de gemeenteraad waarbij burgers en actiecomités met vragen en voorstellen voor de dag kunnen komen.

Een sterk middenveld is ook belangrijk voor democratie-van-onderuit, omdat het allerlei groepen betreft, omdat het mensen versterkt, omdat er kennis samengebald zit ... Een brede en diepe democratie kan niet zonder een goed ontwikkeld middenveld. Van actiegroepen tot vakbonden, van vrouwenorganisaties tot buurt- en natuurverenigingen: zij zijn een essentiële schakel in het democratische proces. Ze vormen de buik van de samenleving waar het debat wordt georganiseerd en mensen samenkomen. Ze kunnen mee de agenda bepalen en meningen helpen vormen.

'De gemeente moet inspraak organiseren voor de start van elk belangrijk project' Meer dan driekwart van de Kalmthoutenaren die deelnamen aan de Grote bevraging schaart zich achter deze stelling. Dat is logisch en goed. Maar inspraak is in onze

gemeente een ernstig pijn-punt. Op buurt- en informatievergaderingen krijgen bewoners zelden meer dan wat promotalk te horen en worden ze geconfronteerd met voldongen feiten. Buurtcomités hebben dan weinig slagkracht. Dit moet verbeteren. Bij inspraak rond specifieke projecten (bouwprojecten, mobiliteits-wijzigingen) moet het proces zo veel mogelijk begeleid worden door onafhankelijke externe deskundigen. Vóór de aanvang van het proces geeft het gemeentebestuur op informatievergaderingen duidelijk de grenzen aan waarbinnen de inspraak zal gebeuren (welke beleidsbeslissingen zijn reeds genomen en vallen bijgevolg buiten het participatieproces). Op deze manier weten alle betrokkenen duidelijk waaraan en waaraf en worden frustraties vermeden. Dan kunnen burgers hun mening geven en voorstellen doen. Voor de aanvang van het project geeft het gemeentebestuur gemotiveerde feedback over de beslissingen die het uiteindelijk neemt. De burger kan dan evalueren of men rekening heeft gehouden met zijn mening en voorstellen.

De PVDA ijvert ervoor dat een bindend referendum wordt gehouden als voldoende Kalmthoutenaren dat vragen. De initiatiefnemers bepalen daarbij de vraagstelling, er is geen opkomstdrempel.

Referenda dwingen politici tot de gezonde reflex om hun politieke keuzes direct aan de basis te verantwoorden. Maar misschien is de belangrijkste winst wel dat het publieke debat voor iedereen opengesteld wordt. De democratie krijgt adem en treedt buiten de muren van de gemeenteraad. De discussie gaat spelen in de wijken, bij de bakker en de kapper. Op de dag van het referendum bepalen we heel praktisch: deze richting gaat het beleid uit. Het bindend karakter ervan moet ervoor zorgen dat het referendum werkelijk een stap is naar democratie.

Twee. Geen belangenvermenging, volledige transparantie

Ons politiek systeem is ziek van de privileges, van 'koning geld' en van de heimelijke verstandhouding tussen de politiek en de economische elite. Er is een kaste ontstaan van beroepspolitici die afgesneden zijn van de realiteit van het leven van de gewone mensen en naar de pijpen dansen van de 1% rijken.

Politici die een topfunctie hebben in een multinational kunnen zich vanuit zo'n positie onmogelijk onafhankelijk opstellen en het algemeen belang dienen. Als je de publieke belangen moet verdedigen als gemeenteraadslid of schepen en tegelijk de private belangen van een holding als bestuurder ervan, kan er belangenvermenging ontstaan.

Om meer geld te verdienen of om nog meer macht te verwerven, combineren veel politici allerlei soorten postjes. Dat leidt tot belangenconflicten en machtsconcentratie en zet de poort wijd open voor corruptie.

Drie . Geen onredelijke vergoeding en het politiek mandaat ernstig nemen

De hoge verloningen van de politieke mandatarissen maken dat er een enorme kloof bestaat tussen henzelf en de overgrote meerderheid van de bevolking. Het is al te gemakkelijk maatregelen te treffen die de burger financieel pijn doen als je daar zelf niets van voelt. Door de belangenvermenging tussen politiek en economische elite krijg je een gemeente op centenmaat in plaats van op mensenmaat.

Een verkozene moet zijn mandaat ernstig nemen en daar voldoende tijd voor

vrijmaken. Dat kan onmogelijk met de cumul van belangrijke mandaten.

Om te vermijden dat politici de voeling verliezen met de meerderheid van de bevolking is een plafond nodig van hun totale verloning.

5. Solidaire gemeente

STANDPUNT

Ontwikkelingssamenwerking en internationale solidariteit zijn belangrijk. Ze dragen bij tot een meer open en solidaire samenleving. We vinden dat het gemeentebestuur moet blijven inzetten op ontwikkelingssamenwerking en op initiatieven van Kalmthoutse organisaties die op dat vlak actief zijn. We zien Kalmthout als een warme gemeente die inzet op mondiale solidariteit, een gemeente waar solidaire burgers elkaar vinden in de talrijke verenigingen voor internationale solidariteit. Nieuwkomers, die hier meestal belanden als gevolg van een onrechtvaardige wereldorde, zijn welkom en kunnen rekenen op een menswaardige opvang.

ONZE VOORSTELLEN

ÉÉN. Ontwikkelingssamenwerking, mag het wat meer zijn?

- Het gemeentebestuur toetst beleidsplannen aan de Agenda 2030 van de Verenigde Naties, met daarin 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen.
- Er wordt een mondiaal ambtenaar aangesteld, die het overzicht bewaart over de bestuurlijke initiatieven. Het gemeentelijk budget voor ontwikkelingssamenwerking moet minstens 0,7 procent van de gemeentebegroting bedragen.
- Het budget wordt evenwichtig verdeeld tussen de Noordwerking, de Zuidwerking, noodhulp en ondersteuning van 11.11.11 als koepelorganisatie.
- Ontwikkelingssamenwerking mag niet worden gehanteerd als instrument voor city marketing.
- Er moeten voldoende mensen en werkingsmiddelen beschikbaar zijn voor de Gemeentelijke Raad voor Ontwikkelingssamenwerking (GROS).
- We steunen organisaties die werken rond internationale solidariteit en die de Kalmthoutenaren sensibiliseren en organiseren rond Noord-Zuid thema's.
- We bouwen Kalmthout verder uit als FairTradeGemeente, met een duurzaam aankoopbeleid en bewustmakingscampagnes.

Twee. Rechtvaardige wereldorde

- We verklaren Kalmthout TTIP-vrij.
- We werken samen met andere steden en gemeenten in de strijd tegen internationaal onrecht.

Drie. Menswaardige opvang van vluchtelingen

- We voorzien een passend woningaanbod voor vluchtelingen. Nieuwkomers willen we beschermen tegen huisjesmelkers.
- We beschermen nieuwkomers tegen sociale dumping en uitbuiting.
- De Lokale Kalmthoutse Politie doet geen huiszoeken bij burgers die mensen zonder papieren onderdak bieden.
- Nieuwkomers moeten gemakkelijker de Nederlandse taal kunnen leren.

VISIE

De Kalmthoutse burger is een solidaire burger. Dat vertaalt zich in de brede waaier van organisaties en initiatieven in onze gemeente. Van het gemeentebestuur wordt verwacht dat het deze solidariteit versterkt.

Het ontwikkelingsbeleid van de gemeente richt zich op sensibilisering over internationale onrechtvaardigheid en het belang van duurzame ontwikkeling. De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld, voorziet voldoende budget voor ontwikkelingssamenwerking en kiest voluit voor een duurzaam aankoopbeleid. De duurzame ontwikkelingsdoelstellingen 2030 die door de Verenigde Naties werden uitgetekend, zijn de leidraad voor het gemeentelijk beleid.

Eén. Ontwikkelingssamenwerking, mag het wat meer zijn?

We verhogen het gemeentelijk budget voor ontwikkelingssamenwerking. Bij het begin van de nieuwe legislatuur leggen we een financiële norm vast waarbij een groeipad wordt afgesproken richting 0,7 procent van de gemeentebegroting. De subsidie van Vlaanderen mag niet worden meegerekend in dit budget. Dat budget wordt op een evenwichtige manier besteed.

De werking van de GROS moet richtinggevend zijn en dat veronderstelt dat die raad over voldoende middelen beschikt.

Kalmthout is een FairTradeGemeente en dat is goed. De gemeente moet volop gaan voor een breed duurzaam aankoopbeleid en daarvoor in de aankoopdienst een beroep doen op experts. Bij de aankoop van bouwmaterialen, werkkledij, meubilair, rollend materieel en andere goederen kan een duurzaamheidstoets worden afgenomen. Aan dat aankoopbeleid kan de gemeente een bewustmakingscampagne over ongelijke handelsverhoudingen koppelen.

Twee. Rechtvaardige wereldorde

We roepen Kalmthout uit tot Vlaamse 'TTIP-vrije gemeente' en sturen daarmee een sterk signaal over de gevaren van dat internationaal handelsakkoord.

Kalmthout moet wegen op het internationaal beleid om het onrecht in de wereld te bestrijden door samen te werken met andere steden en gemeenten.

Drie. Menswaardige opvang van vluchtelingen

Vluchten doe je niet voor je plezier. Je wordt ertoe gedwongen om te kunnen overleven. Door de globalisering, de economische crisis en de oorlogen – waarvoor het Westen vaak mee de verantwoordelijkheid draagt – moeten vandaag miljoenen mensen in de wereld op de vlucht slaan.

De gemeente voorziet in een passend woningaanbod voor asielzoekers die reeds in de gemeente verblijven. Aan wie erkend is als vluchteling of een statuut heeft van subsidiaire bescherming, verhuurt de gemeente gedurende minimum twee jaar een starterswoning om inburgering en integratie mogelijk te maken. Voor de eerste opvang is de investering in een permanent vluchtelingentehuis noodzakelijk.

Huisjesmelkers of malafide werkgevers zien in vreemdelingen en nieuwkomers een gemakkelijk slachtoffer. De gemeente moet meer tussenkomen om mensen tegen deze wanpraktijken te beschermen. Dat is goed voor die mensen zelf en goed voor iedereen. Anders creëer je een negatieve spiraal naar beneden.

We kiezen ervoor te blijven voorzien in menswaardige opvang van vluchtelingen. Wie de hel heeft moeten ontvluchten, kan op onze hulp rekenen om in een veilige omgeving een leven op te bouwen. Wij willen van Kalmthout een 'huiszoekingsvrije gemeente' maken, naar het voorbeeld van tientallen andere gemeenten. Het houdt in dat de burgemeester het engagement opneemt de politie niet te laten binnenvallen in huizen waar mensen zonder papieren opvang krijgen.

Iedereen die hier woont heeft het recht de Nederlandse taal te leren. Ook mensen zonder papieren. De lange wachtlijsten voor taallessen in het volwassenenonderwijs moeten prioritair aangepakt worden. Kennis van het Nederlands is belangrijk om te kunnen genieten van sociale voorzieningen, sociale huisvesting enz., maar het mag geen toelatingsvoorwaarde worden. Taallessen kunnen optimaler door ze meer op maat te organiseren, ingebed in de sociale context, bijvoorbeeld als huurder, werknemer, wijkbewoner, ouder...

6. Financieel gezonde gemeente

STANDPUNT

Een begroting maken is keuzes maken. Waar haal je het geld vandaan, waar gaat het geld naartoe? Niemand wil het geld door ramen en deuren gooien en niemand wil een torenhoge schuldenberg.

ONZE VOORSTELLEN

Eén. Belastingverschuiving naar grote vermogens en projectontwikkelaars

- Bij de federale overheid dringen we aan op een herziening van de berekening van de personenbelasting, zodat men meer rekening houdt met de inkomens uit vermogen.
- Bij grote projecten leggen we, naar het voorbeeld van Vilvoorde -, een 'projectlast' op, waarvan de opbrengsten gebruikt worden voor betaalbare huisvesting.

Twee. Minstens 15 procent extra middelen voor het Gemeentefonds

- We dringen er bij de Vlaamse overheid op aan om de dotatie voor het Gemeentefonds met 15 procent op te trekken.

Drie. We maken andere beleidskeuzes

- De meerjarenplanning moet, ten gunste van de sociale noden van de gemeente, aangepast worden. betaalbare huisvesting en armoedebestrijding moeten, naast sociale voorzieningen en ouderenzorg prioritair worden in de beleidsdoelstellingen.
- Deze sociale noden vormen de leidraad voor het aanvragen en gebruik van fondsen van andere overheden.
- De uitverkoop van gemeentelijk patrimonium aan projectontwikkelaars en ondernemers wordt gestopt.

VISIE

Eén. Belastingverschuiving naar vermogens en projectontwikkelaars

De fiscus ontziet personen met grote vermogens. De belastingen op inkomsten uit vermogen (roerende voorheffing) worden niet vermeerderd met gemeentelijke opcentiemen zoals dat wel het geval is met de personenbelasting op de lonen en uitkeringen. In Kalmthout bedraagt de aanvullende personenbelasting 7,5 procent. Al wie zijn of haar inkomen voornamelijk uit fortuin verkrijgt, betaalt daar dus geen gemeentelijke belastingen op. Een herziening van de berekening van de personenbelastingen, zodat in de toekomst ook met inkomsten uit de grote fortuinen rekening wordt gehouden, dringt zich op.

Zo kunnen de gemeenten hun inkomsten verhogen en dragen de allerrijksten daar ook in bij.

Projectontwikkelaars worden nu in de watten gelegd door het gemeentebestuur, zonder veel tegenprestatie. Wij voeren een 'projectlast' in, zoals in Vilvoorde. (Zie hiervoor het hoofdstuk 'Woongemeente')

Twee. Minstens 15 procent extra middelen voor het Gemeentefonds

Het gemeentebestuur gaat gebukt onder de maatregelen van de rechtse regeringspartijen. De partijen van de huidige gemeente-coalitie, N-VA en CD&V, stemden op Federaal en Vlaams niveau met de andere politieke partners een aantal belastingverlagingen die een rechtstreekse negatieve invloed hebben op de gemeentebegroting. Zo moet Kalmthout rekening houden met de verminderde belastingopbrengsten door de Federale taxshift en de Vlaamse vrijstellingen van onroerende voorheffing. We dringen er bij de Vlaamse overheid op aan de dotatie van het Gemeentefonds met 15% te verhogen.

Drie. We maken andere beleidskeuzes

Net zoals bij een gezinsbudget, maakt het gemeentebestuur maatschappelijke keuzes bij haar begroting. Wij investeren in mensen.